

הגיליון הראשון של חלוץ כתבי-העת של חובבי-ציון בלשון הגרמנית

אין לומר שכתב-העת הגרמני הראשון של חובבי-ציון — דו"ח חודשי של אגודת "בני-ברית" (בני ברית: Monatsbericht des Vereins) בקאטוביץ משנת 1882 — נעלם לחלוטין מעיניהם של החוקרים, שכן כבר תיאר ישראל קלויזנר שניים מגליונותיו. אך קלויזנר התייחס אל הדו"ח החודשי מן ה-1 בספטמבר 1882, כלומר, מערב ראש השנה תרמ"ג, כאל הגיליון הראשון של הסדרה כולה. ולא עוד, אלא לבגד עיניו היו שני דו"חות חודשיים בלבד, ולפיכך נראו לו הפרסום-מים יותר ככתבים לעת-מצוא מאשר כתופון סדיר.

ואולם עתה נמצאה חוברת נוספת של הסדרה,² דווקא הראשונה מכולן, מיום 1 באוגוסט 1882. ה'פרוגראמה' המודפסת בראש הגיליון ההוא, נושאת בביורור את חותם הראשונות ואף מבשרת בפירוש על כוונתו של העורך — המורה זליג פרויטאל, מזכירה של אגודת 'בני-ברית' בקאטוביץ — להוציא לאור ביטאון קבוע לאגודה.

"לפי החלטת הועד המקומי דפה יופיע מעתה דו"ח מדי חודש בחודשו, שמטרתו היא לקיים בקרב האגודות ובלב חבריהן את העניין המתמיד באהבת ציון ולהזים בזה אחר זה את הטענות המועלות נגד שאיפותינו... אנו מניחים כי בדו"חות יינתן לחברי אגודתנו תחליף מספיק וזול יותר לעיתונים היהודיים הקיימים..."³

אין תימה שפרויטאל שאף מלכתחילה להוציא עלון של קבע, שכן קדם להופעת 'הדו"ח החודשי' ניסיון עיתונאי אחר משלו: למן 1878 טרח בשדה המול"וח והעריכה, ופירסם כתב-עת בשם 'יוסף', שנועד להפצת דעת ותודעה יהודית בקרב צעירי עמו.⁴

1. 'דו"ח חודשי' מן ה-1 בספטמבר 1882 ומן ה-1 בנובמבר ש.ז. ראה: ישראל קלויזנר, 'האגודה "בני ברית" בקאטוביץ', ספר יובל לנתן מיכאל גלבר, תל-אביב תשכ"ג, עמ' 205–216, ובעיקר עמ' 207–208. והשווה גם קלויזנר, חיבת ציון ברומניה, ירושלים תשי"ח, עמ' 179–182.

2. בארכיון המרכזי לתולדות העם היהודי, ירושלים, GA Beuthen, S 97/20.

3. דו"ח ראשון, כנ"ל, עמ' 1.

4. בחרתי ככוונה בתאריך 1878 ולא ב-1879 כקלויזנר ('האגודה "בני-ברית"', עמ' 206) שכן הגליון-לדוגמא של Joseph, Israelitische Jugend-Zeitung (כך) — ולא כמו אצל קלויזנר) יצא כבר ב-15 בדצמבר 1878. ראה קאטאלוג לתערוכת העיתונות

זאת ועוד, ניתן לומר שמ'יוסף' ועד לעתונו הידוע של פרויטאל, 'Der Colonist' ישנה רציפות, שהחוליה המקשרת ביניהם הם שלושת הגליונות של 'הדו"ח החדשי'.⁵ 'הדו"ח החדשי' הראשון, כפי שהתברר עתה ללא ספק, ראה אור ב־1 באוגוסט 1882, זמן קצר בלבד אחרי סגירת 'יוסף' ואחרי ייסוד אגודת 'בני-ברית' בקאטוביץ; והגיליון-לדוגמא של ה-'Colonist' נ'ושא את תאריך ה-1 בדצמבר 1882, כלומר הוא בא במקום הגיליון הרביעי של 'הדו"ח החדשי', שלא הוסיף להופיע אחרי חודש נובמבר.

אך נשוב עתה אל גיליונו הראשון של ה-'Monatsbericht' ונתעכב מעט על תוכנו. החוברת בת שמונת העמודים מכילה, מלבד המאמר הפרוגרמאטי הנזכר (עמ' 1—2), גם את המדור 'הארץ, המימשל והתושבים' (עמ' 2—4), ואל שני המאמרים האלה נשוב עוד להלן. כן מתפרסמות בה ידיעות 'על מצבם של היהודים' ברוסיה, ברומניה ובלונדון (עמ' 4—5). לצד הכחשה נמרצת לשמועה על איסור העלייה לארץ-ישראל דרך נמל יפו (תחת הכותרת 'גם זה סילוף', עמ' 5) מופיעה ידיעה מקורית מן הגבול הרוסי הקרוב לקאטוביץ, על התנכלויותיהם של שומרי הגבול הרוסיים באוסווינצ'ים לפליטים שחזרו מאמריקה לארץ-מגוריהם העוינת. במדור 'אגודות' (עמ' 6) משיא העורך עצה לאגודות האוהדים בגרמניה, שעליהן להגיע לידי תכנית-פעולה משותפת, תוך-כדי שמירה על אוטונומיה ארגונית במקומותיהן. לאחר זאת באה סקירה מפורטת יחסית בשם 'הישגים' (עמ' 6—7), שעל תוכנה ידובר עוד להלן; ולבסוף מופיע מדור תעמולתי קטן בשם 'אגיטאציה' (עמ' 7—8), המסתיים בפסוק העברי: 'אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני'. בשולי הגיליון באה מודעת-הזמנה לאסיפה כללית של אגודת 'בני-ברית' בקאטוביץ, שעיקר עניינה: 'הרצאות על אה"ק'.

בסך-הכל ליקט וכתב אפוא העורך מאמרים ומדורים עשירים למדי ומגוונים להפליא, שיש בהם מן הרעננות וההתלהבות, וראוי לעיין בהם עוד היום, אף-כי אינם מתדשים הידושים של ממש.

בראש ובראשונה מעניינת ה'פרוגרממה' בפתח הגיליון, שכן אין בה בעצם כל תכנית לפעולה בארץ-ישראל, כי אם אוסף של טענות הבאות מצד המתנגדים ליישוב הארץ. העורך מלקט אותן כדי לתת מענה בפיהם של חברי האגודה, למען יידעו להשיב עליהן. את ראשית התשובות הוא מספק עוד בגיליון הזה, ואת השאר

היהודית בתל-אביב, ספטמבר 1967: Jüdische Presse im 19. Jahrhundert, aus dem Internationalen Zeitungsmuseum der Stadt Aachen, 2 Aufl. Aachen 1967, p. 75 f.

5. לחודשים אוגוסט, ספטמבר/אוקטובר, נובמבר. חוברת אחת הוצאה כנראה כחוברת כפולה בשל מועדי ישראל.

6. גם גיליון זה נשמר במוזיאון-העתונות של אאכן וצולם בקאטאלוג הנ"ל, עמ' 77, יש אפוא להוסיף את המידע הזה על הנתונים אצל קלויזנר, 'האגודה "בני-ברית"', עמ' 208, וכן יש לתקן מ. אליאב, אהבת ציון ואנשי הו"ד, אוניברסיטת ת"א והקה"מ תשל"א, עמ' 356. אגב, שם יש לתקן גם את מספר חברי האגודה, שנתוסף לו בטעות אפס יתיר, וצ"ל: 50.

הוא מבטיח להביא בגליליונות הבאים. הטענות הנמנות בראש החוברת הראשונה הן, כלשון המאמר הפרוגרמאטי:

1. אין הארץ [א"י] פוריה.
2. אין המימשל בארץ נוח [למתיישבים ולהתיישבות].
3. יש לחשוש מפני תושבי הארץ.
4. אין יהודי רוסיה, רומניה וכו' מוכשרים לייסד מושבות ולקיימן.
5. ובכלל אין היהודים כשירים לכך.
6. מוטב להם לנרדפים לסבול בארצות מגוריהם ולהשאר בהן.
7. היעד הראוי ביותר למהגרים הוא אמריקה.
8. אין זה מעניינה של היהדות לטפח את שאיפותינו [ליישוב הארץ].
9. הואיל וחברת כל ישראל חברים לא נרתמה לפעולה, אין לשאיפות [ההתיישבות בא"י] הצדקה כלשהי.
10. אם ירצה הקב"ה בכך, יתגשם הדבר גם בלי התערבותנו.

מעניין שהשם ארץ-ישראל לא נזכר כלל ברשימה כולה, כשם שאף לא נרמז לו בכותרת הדו"ח. רק במדור השני: 'ארץ, מימשל ותושבים', מופיעה בשורתה השנייה והקטנה של הכותרת התיבה המפורשת 'א"י' באותיות עבריות. בגוף המדור השני הזה מצוי גם חומר להזמנת הטענות 1—3 דלעיל:

אחרי שבעל המאמר — כנראה זליג פרויטאל בעצמו — הסתייג מן התכנית ליישוב פליטים בספרד, באשר היא 'הרפתקנית ביותר', ואחרי שביטל את אמריקה כ'בלתי-מתאימה ליישוב המונים בשל המחיר', הסביר את התעלמותם מארץ-ישראל של ראשי ועדי-העזרה הנובעת, לדעתו, מתוך 'השתייכותם של כולם אל האומות המכירות בשוויון זכויותיהם של היהודים'. ודא עקא: 'בלבם של אישים כאלה לא יכלו להתעורר הדלים לגעועיהם של האומללים לארץ אבותיהם, שכן אין להם מולדת של ממש'. ולא עוד, אלא כדי להצדיק את הכוונת הפליטים לאמריקה, פירסמו הגבירים טענות מן הסוג הנ"ל שבאו להוציא את דיבת הארץ רעה. כבר עתה אין ארץ ישראל עקרה, שכן 'מייצאים ממנה מוצרים מגוונים ביותר'. ואשר לאוכלוסיה — 'הרי לא ייתכן שיהיו זידוניים יותר ונבערים יותר מן האיכרים הרוסיים... והתנפלויותיהם של הבדוים שייכות לממלכת האגדות'. אמנם, אין הממשלה בעלת צביון אירופי, אך זה מקנה ביטחון, כי אנטישמיות בנוסח שטקר ואיגנאטייב לא תתעורר בה. השמועות על רשעותה וגזירותיה אינן אלא 'פרי המצאתם של מקבלי החלוקה. קבצנים אלה חוששים לקפח את חזקתם על הגדבות בבוא המתיישבים'.⁷

המדור 'הישגים' עומד רובו ככולו בסימן עלייתם של יהודי רומניה, ובעיקר בסימן התיישבותם של חברי אגודת העיירה הרומנית מוינשטי בגיא עוני, היא

7. 'בארץ הנועדת ליישוב — א"י. דו"ח ראשון, עמ' 2.

8. שם, שם.

9. דו"ח ראשון, עמ' 3—4.

ראש-פינה.¹⁰ בהקשר לכך מופיע ב'דו"ח החדשי' טיעון פוליטי מעניין: תורכיה תקבל בברכה דווקא מתיישבים מרומניה, שכן 'תוכל להתייחס אליהם כאל נתינים תורכיים, בלא חשש למחאות מצד ממשלת רומניה'. פרשנות זו — בין שהיא מאת פרויטאל, ובין שהגיעה אליו מגליונות ה'אמיגראנט' או דרך 'יו"ר אגודתו בקאטוביץ מ' מוזס, מפיו של שמואל פינליש בגאלאץ, שאתו עמד מוזס בקשרים הדוקים למדי — מגלה בקיאות מסיימת בבעיה התורכית ובחששותיה של הקיסרות העות'מנית מקליטת עולים מן הממלכות הגדולות, ובעיקר מרוסיה, שלגביהן עלולות היו הממשלות להסתמך על 'הקאפיטולאציות' לשם התערבות בענייניה הפנימיים של תורכיה.

ועוד נקודה מדינית חשובה הועלתה במאמר: הרי זה עתה התערבה בריטניה הגדולה במצרים, והדו"ח מזהיר את קוראיו מציפיות מופרזות ליחס תורכי אוהד, שכן 'השאלה המצרית היא זאת, המאפילה עתה על כל שאר השאלות בקושטא'. אך המאמר מסתיים בתקווה ובדרישה לעתיד:

אם תיושב השאלה ההיא, נראה בעזרת-השם אף את הסדרת מעמדנו [בא"י].

אפס, אז יהיה צורך בגיוס כל אמצעינו הכספיים, כי יישובם של אנשי מוינשטי עולה בינתיים כבר 100,000 פראנק.

תוכן הגיליון בן שמונת העמודים בפורמאט אוקטאב קטן ובאותיות גוטיות מסולסלות,¹¹ אינו מבייש את האגודה ואת פעיליה. אמנם, לשונו ותכנו צנועים, ואף אין הוא מן הפרסומים המהפכניים, אך אין הוא גם מן העלונים הממלאים פיהם מים. בשל כך, ובשל נדירות הגיליון הראשון, שנתגלה רק במקרה, מן הראוי להעתיקו להלן ככתבו וכלשונו. על אף לשונו הגרמנית אפשר לוותר כאן על תרגומו לעברית, כי עיקר תוכנם של המאמרים נסקר כבר בהקדמה זו.

10. שם, עמ' 6—7. על האגודה במוינשטי וייסוד ר"פ השווה ישראל קלויזנר, חיבת ציון ברומניה, עמ' 67—68, 124 וכו'. מן הנאמר כאן מסתבר, שהדו"ח החדשי מן ה-1 באוגוסט איהר קצת בהופעתו, או — מה שסביר יותר — הקדים את הידיעות על הישגי המתישבים, שאז רק יצאו לדרך ארצה-ישראל.

11. צורת הדפוס מעידה אפוא על כך, שהגליונות לא נועדו לקוראים מחוץ לגבולות גרמניה.

stehen, konnten nicht fühlen, was die Verfolgten fühlen, dass sie nämlich kein Vaterland haben; in solchen Männern konnte die Sehnsucht der Unglücklichen nach dem ארץ אבותיהם nicht Widerhall finden. Mann entschied sich darum für das alles aufnehmende Amerika;] und gegen die eigentliche, wahre Repatriirung (abgesehen von einigen demagogischen Geistern, die unter der Firma "Antisemitismus" revolutionäre Pläne verfolgen) erhoben sich die im vorstehenden Programm verzeichneten Bedenken, ja man ging so weit, dass man, um diese Bedenken zu begründen, falsche Depeschen in die Presse brachte. Die Absicht mag noch so gut gemeint gewesen sein, die Gründe sind durchaus nicht stichhaltig, sondern vollständig als leere Behauptungen zu betrachten.

Die erste und am meisten widerlegbare Behauptung ist die, dass das Land *unfruchtbar* sei.

Es sei zugegeben, dass ein Land in solch langen Zeiträumen wohl durch Abholzung und dgl. an Fruchtbarkeit einbüßen kann, aber dass es wirklich geschehen ist, darüber liegen keine Beweise vor, sondern im Gegentheil wird von neuern Reisenden die Ertragsfähigkeit als eine ausserordentlich gute geschildert und nur Bebauung des Boden kann als mangelhaft angesehen werden.

Das Land exportiert gegenwärtig trotz der mangelhaften Bebauung die verschiedenartigsten Produkte und ist im Stande noch mehrere Millionen Bewohner aufzunehmen. Man darf überzeugt sein, dass Industrie und Handel mit dem Ackerbau in gleichem Schritte erblühen würden. Dass die als einzelne arme Flüchtlinge dort angekommenen Russen in Noth geriethen ist kein Beweis gegen unsere Behauptung, wie das ja auch kein Beweis gegen die Fruchtbarkeit Amerikas sein wird, dass die emigrierten Juden dort ins Elend gerathen sind. Bettelnde Flüchtlinge sind eben keine Colonisten.

Dass die Bevölkerung des Landes eine feindlich gesinnte war oder ist, das ist aber vollständig unwahr, zudem kann sie durchaus nicht boshafter und uncultivirter sein, als wie die russischen Bauern es sind. Von solchen Anfeindungen der dort lebenden Juden hat man ja wohl überhaupt nicht gehört und die Überfälle raubender Beduinen gehören ins Reich der Romane.

Was die Regierung anbelangt, so ist sie freilich keine europäische, aber dessen ist man sicher — Antisemitismus, ein Stöcker und ein Ignatief werden unter ihr nicht aufkommen. Hat sie nicht wie kein

euro- [p. 4.]päisches Land, den Flüchtlingen bereitwilligst ihre Landesgrenzen geöffnet? Dass sie gegen eine plötzliche Überfüllung durch Arme Vorkehrungen trifft, das beweist ja nur die weise Fürsorge. Langsame, geordnete, zielbewusste Einwanderung unterstützt sie in liberalster Weise und die von den bettelnden Chalukaempfängern in dieser Beziehung verbreiteten abschreckenden Gerüchte sind vollständig erlogen. Diese Bettler fürchten, durch die Colonisten ihr Bettler-Patrimonium zu verlieren.

ÜBER DIE LAGE DER JUDEN

Russland. Der gegenwärtige Minister des Innern, Graf Tolstoi, verspricht, die Juden in jeder Weise gegen Gewaltthätigkeiten zu schützen.

Für diesen Schutz sind jedoch so viele Ausnahmerescripte erlassen, dass daraus nur eine Verschlimmerung der Lage hervorgehen kann. Wenn man sich nicht zur vollen Gleichberechtigung, zur Emanzipation entschliessen kann, so ist der versprochene Schutz ein sehr fraglicher. Die mittelalterliche Praxis, den Juden immer mehr Erwerbsquellen zu verschliessen, führt die russischen Juden auf den gegenwärtigen Standpunkt der rumänischen, die faktisch nicht mehr im Stande sind, im Lande zu bleiben und sich redlich zu ernähren.

In *Rumänien* liegen die Gemeinden so sehr darnieder, dass der Nothstand unerträglich geworden ist. Wer noch Mittel hat, zehrt sie auf und wer mittellos ist, ist hoffnungslos der Verzweiflung verfallen. Zahlreiche Hilfscommittees unterstützen die Auswanderung, aber das Werk schreitet doch nur langsam vor.

Die Emigration nach Amerika hat sich als ein Fehler erwiesen und die in das türkische Reich scheint wegen der egyptischen Wirren bedenklich. Trotzdem sind aus Rumänien und Russland Hunderte bemittelter Familien ins 'א 'ק' ausgewandert. Unbemittelte freilich, die während der Schreckenszeit aus Russland dorthin flüchteten befinden sich in trauriger Lage, die um so schlimmer ist, als die eingewanderten Chalukaempfänger in diesem Zuwachs eine Concurrenz erblicken und alle möglichen Hebel in Bewegung setzen, um den Zuzug zu hindern.

Einige der Hauptbettler haben sich sogar nicht entblödet, die verschiedenartigsten Abschreckungsdepeschen in die Welt zu senden, ja,

von einer Seite soll sogar an den Sultan die Warnung gelangt sein gegen die Einwanderer auf der Hut zu sein, weil dieselben gedenken, in der Türkei eine jüdische Frage hervorzurufen. *Solche* Fromme verlangen noch unsere Sympathieen und Unterstützung!

[p. 5.]

In London hat sich unter Führung der hervorragendsten Persönlichkeiten ein christliches Committee gebildet, welches die Emigration nach Syrien unterstützen will. So dankbar dies anzuerkennen ist, so ist im Statut dieses Committees doch der Passus überraschend, dass die Leitung nur allein durch Christen zu erfolgen hat.

EBENFALLS FÄLSCHUNG

Die **צ"ו** zu Jassy meldet, dass die Nachricht, welche durch die Presse lief, *die Regierung liesse keine Juden zu Jaffa landen* sei eine vollständige Fälschung. Diese Fälschung sei von den Chassidim und den Missionären zugleich begangen worden.

Diejenigen, welchen es Ernst ist um die Sache "א" [sic!], haben glücklicherweise auf alle diese Nachrichten nichts gegeben und so werden, nach dem genannten Blatte, mit G.H. im nächsten Monat schon einige weitere Colonien abgehen, die sich rings um die Moines-tier etabliren werden.

ÜBER DIE SOGENANNTRE REPATRIIRUNG

verbreiten sich die haarsträubendsten Nachrichten. Diesen Tagen wurden in Oświęcin etwa 40 Personen verhaftet, welche von America zurückkehrend, von der Alliance mit Geldmittel genügend versehen waren. Der Volksmund legt auch dieser Massnahme "Beutesucht" der Beamten zu Grunde. Wie es denen ergeht, die wirklich über die Grenze ihres lieben Russland gelangen, darüber sind nur wenige Berichte in die Welt gedrungen. Hunderte, welche während der *Mas-sacres* flüchten mussten haben natürlich keinen Pass. Jetzt, bei ihrer Rückkehr, werden sie von den Behörden wegen *widerrechtlichen* Verlassens des Landes bestraft, bestraft wie Landesverräter. Von dieser Strafe kann höchstens nur der allmächtige Rubel erlösen. So lange die Juden noch einen einzigen Rubel haben, wird Jagd gemacht.

Erst die Plünderung und jetzt der Prozess. Das ist die viel-empfohlene Repatriirung.

[p. 6.]

VEREINE,

die mit uns dasselbe Ziel erstreben, etabliren sich überall in Deutschland und die Privatthätigkeit für unsere Zwecke ist eine bedeutende.

Die Vereinigung aller dieser Vereine ist zwar wünschenswerth, doch wird es wahrscheinlich nur in der Weise geschehen, dass für die Wirksamkeit derselben einstweilen klare und bestimmte Ziele festgestellt werden, während die Ausführung decentralisirt wird. Durch eine vollständige Centralisation steht zu befürchten, dass durch einen Fehler der Hauptleitung das ganze Werk leidet. Wir werden uns später erlauben einen dahinzielenden Plan den mit uns in Verbindung stehenden Committees zur Beurteilung vorzulegen.

Der Verein **ב' ב'** findet nicht nur in der hies. Gemeinde sondern auch auswärts viele Anhänger. Wir hoffen im Monat October die Leitung dem statutengemässen Delegirtenstage übertragen zu können.

DIE ERFOLGE

der ganzen Bewegung heute schon constatiren zu wollen, das wäre übereilt, doch dürfte es eine ermuthigende Mittheilung sein, dass bereits mehrere Hundert Familien wirklich gut untergebracht sind und dass das rumänische Centralkomitee bereits den Ankauf bedeutender Ländereien angeordnet hat. Wer unter dem Vorwande, erst die wirklichen Erfolge abwarten zu wollen, noch zurückhält, möge sich die Frage vorlegen, ob er bei der missglückten resp. unbedachten Emigration nach Amerika auch erst nach den Erfolgen gefragt hat, ehe er seine Unterstützung gewährt hat. Was unsern Verein betrifft, so kann man versichert sein, dass er die Mittel nur in wohlwiegendster Weise verwenden wird.

Ausser einigen Hundert Familien, die sich in 'א' דק' vereinzelt niedergelassen haben, hat sich die *erste rumänische* Colonie bestehend aus 40 Familien etablirt. Diese Familien stammen grösstentheils aus der Gemeinde Moinesti.

Wie die Einwanderung von der türkischen Regierung angesehen wird, darüber schreibt der "Emigrant":

Aus Constantinopel kommen uns sehr wichtige Nachrichten zu. Männer von grosser Stellung im Reiche und im Rate S.N. [scl: M.] des Sultans begünstigen die Frage der Einwanderung der rumänischen Juden nach [p. 7] türkischen Provinzen, welche Akte bereits dem Präsidenten der Immigration-Commission vorgelegt sind. Wir betonen

die Einwanderung der rumänischen Juden, weil die Türkei solche bei deren Ankunft auf ihrem Territorium als türkische Unterthanen betrachten will, in der Überzeugung, nie von der rumänischen Regierung darüber Reklamationen zu erhalten, indem die Auswanderungspässe auch in diesem Sinne lauten. Ganz anders gestaltet sich aber das Verhältniss der russischen Juden, welche deren Autoritäten nicht auswandern lassen wollen und die türkische Regierung fürchten mag, späterhin einmal mit der russ. darüber in Conflict zu gerathen.

Es ist nur die ägyptische Frage, die jetzt alle anderen Fragen in Constantinopel in den Hintergrund drängt, aber wir können sicher sein, wie jene erledigt wird, unsere Position mit Gottes Hilfe geregelt zu sehen. Wir werden aber aller unserer Geldmittel bedürfen, da die Moinester Colonie einstweilen 100,000 Fr. absorhirt.

AGITATION

Für unsere Idee und unseren Verein finden sich immer mehr eifrige Agitatoren, aber noch sehr viele einflussreiche Männer, welche im Herzen der Sache angehören, sind zaghaft. Sie würden offen eintreten, wenn — wie sie sich gewöhnlich ausdrücken — die Sache von bedeutenden Persönlichkeiten in die Hand genommen worden wäre. Wenn Bescheidenheit auch anzuerkennen ist, so darf sie doch nicht so weit reichen, dass man aus Bescheidenheit eine gute Sache unterlässt. Der Erfolg ist überdies weit mehr gesichert, wenn in erster Reihe das Volk für eine Sache eintritt. Was über jene Leute zu denken ist, welche aus purer Furcht ihre Gesinnung verbergen und verleugnen, das braucht wohl nicht erst gesagt werden; diejenigen aber, welche dem Principe folgen, um der Ruhe willen Alles aufzugeben, was die Ruhe gestört hat, die können nur mit der Hinopferung der Überzeugung ihr Ziel erreichen. Sie mögen ihren Weg gehen und auch ihren Segen finden, aber unsere Sache sollen sie nicht bekämpfen. Es wird die Zeit kommen, in der sie vergessen sein werden, wie der Staub, der auf die Meeresfläche vom Winde gestreut wird; aber unsere Gesinnungsgenossen werden fest geborgen sein auf dem Felsen Israels.

Darum, fest und mutig zur Tat! Jeder kann in seinem Kreise [p. 8.] wirken, Niemand ist zu gering, aber auch Niemand zu hoch, um für die Sache Israels thätig sein zu können.

Jene aber, welche aus Hochmut auf uns nicht hören wollen, das sind zumeist Leute, welchen es für ihre eigene Person gut geht — sie

sind selbststüchtig und unnahbar geworden, denn "in der Ernte sind die Hühner taub".

Allen können wir sagen und mittheilen, dass trotz aller Gegnerschaft unsere Bestrebungen immer mehr anerkannt werden.

אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני.

ANZEIGEN UND BEKANNTMACHUNGEN

Die

GENERAL-VERSAMMLUNG

des Orts-Vereins 'ב'ב' zu Kattowitz findet am Donnerstag den 17. August, Abends 8 Uhr im Mittmann'schen Saale statt.

Tages-Ordnung :

1. Mittheilungen
2. Vorträge über 'א'הק'
3. Aufnahme neuer Mitglieder

Gäste können eingeführt werden.

Der Vorstand.

Die geehrten Vorstände werden höflichst ersucht, die Versammlungen der betr. Vereine in den Berichten zu veröffentlichen.

Für die Redaktion verantwortlich: S. Freuthal, Kattowiz.
 Druck von Georg Pflanz in Myslowitz.